

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

**Din cauza sf. sărbători „Pogorirea
S. Duch” numărul cel mai de aproape
va apăre Joi în 1 Iunie v.**

Sibiu, 26 Maiu.

Răscumpărarea regaliilor a intrat în un nou stadiu, pe care nu l-au dorit, nici nu l-au așteptat proprietarii de regale. Hărțile, ce au să se emită de către statul ungar, vor deveni în posesiunea proprietarilor în cazul cel mai favorabil abia în 3—4 ani de zile, ér până atunci statul le plătesce 4.5% interese după valoarea nominală a obligațiunilor.

Acésta nu ar fi tocmai mare calamitate, dar calamitatea cea mai mare e, că proprietarii în lipsa altui isvor de venit dela anul nou incolo, sunt siliți să ia anticipațiuni pe hărțile emitende — și mulți din ei nu pot aștepta nici anul nou, trebuie sau să vëndă partea lor, sau să o împovăreze cu imprumuturi.

Organele statului au prins de veste, că se face o adevărată exploatare, și că mulți speculanți au cumpărat pretensiuni mari cu prețuri bagatele pe unele locuri și au format adevărate consorții de speculanți, cari au știut să pună la inima unor proprietari, că cine scie ce vor căpeta și cât, — și așa ispitind pe mulți — le au cumpărat pretensiunile mai pe nimica.

Dar nunumai organele statului au prins de veste, ci au venit chiar și la cunoscința ministrului de finanțe aceste operațiuni pécatoase, și așa interpelat în parlament despre cele ce se petrec cu deosebire în părțile ardelen, a promis, că va prezentă un proiect de lege, amăsurat căruia va dá avansuri până la 50% a valorii nominale a obligațiunilor emitende, respective a pretensiunii, ce o au proprietarii către stat, însă statul cere, ca pentru aceste imprumuturi să i se plătescă 6% interese.

Operațiunea acésta din punct de vedere fiscalistic al statului pôte fi foarte avantajoasă, din punct de vedere economic și moral este foarte periculoasă și păgubăcioasă.

Periculoasă, pentru-că impinge pe mulți ómeni lipsiți, ca să ia imprumuturi respective anticipațiuni pe hărțile lor, ér păgubăcioasă pentru-că dacă statul dá pe o hârtie în valoare nominală de o sută numai 50%, atunci de sigur că și piața de bani nu va dá pe cealaltă jumătate mai mult de 25 și așa hărțile abia se vor urcă la valoarea de 75 fl., prin ce se causază economilor daune mari.

Statul deci ca conceptul cel mai suprem al dreptului etic a făcut un réu serviciu proprietarilor de

regale, și între acestia numărăm și comunele bisericesti și comunele politice, cari susțin scóle, plătesc salarii de învățători și pe preoți pe unele locuri, și opiniunea publică cu drept cuvânt este nelinitită asupra acestei cestiuni economice.

Pentru Dzeu, nu sunt destule calamități pe capul cetățenului, nu e o confușiune întrégă în ce privește esercițiul de cărciumărit pentru viitoriu, trebuia ca să se mai adaugă și acésta, ca să se devaloveze nisce hărții, cari încă nici nu sunt emise, nici nu sunt în mâna proprietarului?

Dar se vede tréba, că statul voind să mântue pe cei ce s'au aruncat în ghiarele speculanților ori au trebuit deja să se arunce, a causat celorlalți daune pôte fără de voie, și așa a comis un atentat formal la averea, cetățenilor, în loc ca să fi interzis fie căruia vinderea hărților, până nu le are la mână și până atunci să fi dat interesele proveđute în lege.

Sguduiri de aceste pe terenul financiar se răsună amar, și e un joc foarte periculos, ce l'a întreprins tocmai statul cu o sémă de cetățeni și cu corporațiuni, având în vedere numai interesele fiscalistice.

Bucuria cetățenilor, că vor veni în curând la banii lor, fi vor plasa în moșii, în stabilimente industriale și comerciale, a devenit o iluziune și o mare amărăciune între cetățeni, și noi nu facem alta, decât interpretăm amărăciunea, ce s'a produs.

Statul nu pôte deveni puternic, nici nu pôte înflori, când cetățenii sei sunt loviți în interesele lor economice, când sunt încărați cu tot soiul de dări și aruncuri, și când aceste devin nesuportabile.

Aceste plângeri generale nu prea află răsune în urechile părinților patriei, și noi vedem un pericol pentru patrie, dacă nu se vor îndreptă lucrurile în respectul acestia.

Revista politică.

Informațiunile, ce vin din Budapesta, anunță, că dieta îndată după pertractarea obiectelor, ce se află la ordinea zilei, va pausă câteva zile. Casa magnaților va intră în desbateri meritice abia Mercuri după sărbătorile rusalelor, și, după primirea proiectelor votate de dietă se va închide sesiunea și imediat se va deschide noua sesiune. Dieta după ce se va constitui și după alegerea membrilor în delegațiuni, va fi aménată din 22 Iunie până în zilele cele dintâiu ale lunii lui Octombrie, când éráși se va intruni.

Cu o majoritate covârșitoare a acceptat dieta legea financiară pe anul 1889 și deodată cu acésta

a votat și reformele administrațiunii financiare, cari însă vor veni la desbateri meritice numai în sesiunea următoare. Credincioasă atitudinii sale opozițiunea a aflat de necesariu a folosi și acest moment pentru a și aréta ura contra ministrului și a partidului seu, și al persiflă cu cele mai injositoare injurii.

Deputații Kaas, Horansky, Iranyi și Károly pe întrecute s'au pus la atacuri vehemente, încât era aproape să se repețescă scenele dela desbaterile legii militare și să izbucnescă din nou patimile. Ura s'a manifestat într'un mod atât de violent, încât dacă majoritatea n'ar fi așa calmă și dacă ea n'ar fi așa de covârșitoare, încât să se pótă increde în numărul ei, era al doilea moment pentru a fi măturat guvernul. Cu ocaziunea acestei desbateri ministrul de finanțe Weckerle a ținut cea mai bună și mai însuflețitoare vorbire, o vorbire decât care alta n'a ținut încă în calitate de ministru.

Și după multe lupte, batjocuri și huiduiri, ce a avut să le supórté partidul liberal, acest partid a arangiat un banchet splendid în onórea premierului Tisza, care a guvernat neîntrerupt 15 ani. Spăraturile, ce le a făcut opozițiunea în partidul său neînsemnate, ele s'au mântuit singure, încât cu drept cuvânt a putut afirmá dl Tisza în discursul seu, că un deceniu și jumătate acest partid a stat consolidat.

Dar e lucru remarcabil. Pecând la o margine a insulei Margareta e sărbătorit premierul, la cealaltă margine sărbătorește înfrățire partida contelui Apponyi cu stânga estremă. Partidul din 1848 prin oratorii sei a declarat că va spriginí partidul apolist, se va face scară, pe ale cărei cuie Apponyi va puté urcă la putere.

În România sunt la ordinea zilei bugetele. Desbaterile lor se continuă însă numai cu mare greutate, deóre-ce obvin multe interpelări și alte neînțelegeri. Președintele consiliului de ministrii a făcut apel la patriotismul tuturor grupelor politice, ca să termine discuțiile cele lungi și să voteze bugetele și legile financiare. Grupul constituțional, condus de dl Carp, a declarat, că acest partid va dá spriginul seu dlui Catargiu și va votá bugetul, dacă se va desbate mai întâiu legea financiară. Guvernul a primit acésta declarațiune cu aplause. Cu toate acestea însă sesiunea a trebuit să se prelungească până la 1 Iunie.

O bună impresiune a provocat în România scirea, că ministrul de externe român, dl Lahovari, a esoperat din partea sultanului, ca pe teritoriul imperiului turcesc românii să și pótă ridicá biserici ortodoxe fără a mai fi împedecați în acțiunile lor.

La ordinea zilei sunt și vizitele monarhilor. Maj. Sa monarhul nostru va sosi în Berlin în 13

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istoria.

Codicele „Mateiu Voileanu.”

(Urmare.)

Mai sunt nepaginate 14 foi cu următorul cuprins:

1. Dece porunci ale lui Dumnezeu.
2. Cinci porunci ale sfintei biserici.
3. Trei sfaturi ale Domnului Christos.
4. Șapte taine ale sfintei biserici.
5. Trei fapte bune ale Bogosloviei.
6. Patru fapte bune de obște.
7. Șapte daruri ale Duchului sfânt.
8. 12 roduri ale Duchului sfânt.
9. Opt fericiri.
10. Șapte lucruri ale milosteniei, care se apropie de trup.
11. Șapte lucruri ale milosteniei, care se apropie la suflet.
12. Trei feliuri de păcate.
13. Șapte păcate căpetenii (de mórte).
14. Șapte faceri de bine împotriva acestora.
15. Șase păcate împotriva Duchului sfânt.

16. Patru păcate, cari strigă răsplădire dela Dumnezeu.

17. Cinci simțiri ale trupului.

18. Patru lucruri mai de pe urmă ale omului, de care aducându-și aminte pururea, nu va mai greși.

19. Pentru care-s de lipsă a se scí și a se crede, fără care nimenea nici de cum nu se va spási.

20. Cele de lipsă a se scí din singură poruncă sunt cinci.

21. Faptele Bogosloviei, care fieste ce creștin adese ale poftori e datoriu. Fapta credinței, a nădejdei, a dragostei, a pocăinței pentru păcate.

22. Învățătura pentru Ispovedanie.

23. Însemnare pe scurt a sfintelor Taine, pentru deprinderea mai lesne, adecă: ce este materia, forma, slujitoriul, primitoriul, folosul, rânduia, înțelesul, și gëndul bun.

Taina a. A sfântului Botez.

Taina e. A sfântului Mir.

Taina r. A sfintei Euharistii.

Taina s. A sfintei Căsătorii.

Taina z. A sfântului Maslu.

Aici lipsesc foile, cari tractéză despre pocăință și preoție, anume din taina Eucharistiei sunt numai câte-va rënduri, și fôia următoare tractéză despre preoție la partea, despre „slujitoriul” tainei.

La manuscriptul acesta sunt de observat următoarele:

Pe pagina primă stă făcută o cruce cu inscripțiunea

Iisus, Christos, Nica

și sub cruce stă următoarea poezie:

O întru tot sfântă cruce,
Ce laudă-ți vom aduce;
Că prin tine — au făcut Domnul
Mântuire la tot omul.
Și toți din iad ne-am izbăvit,
Și ér raiul am dobândit.

Pe fața a doua a acestei pagine aflăm o prefață. Începutul lipsesce, posibil s'a tăiat cu ocaziunea legatului cărțicelei, care în anul 1872 s'a legat din nou, reproducem însă prefața, cum o aflăm:

„... și plecarea me rog, ca aflând ceva greșale în scrisore lipsă, cu dragoste să îndreptați, ér să nu defăimați, că eu din cel puțin ce mi s'au dat am făcut, precum dice Domnul, Luca, cap 12. Ori căruia s'au dat mult, mult se va cere dela el; éră dela mine din cel puțin ér puțin. Măcar că în foarte multă turburare de gânduri m'am apucat a scrie, în vremea carea fiind străin, și mai spre mare străinătate me gătiam, umplându-se 10 ani ai străinării mele în Hundorf și silindu-me vremea și de aici a me înstrăina, cu multă măchmire fiind pentru umblarea din loc în loc. Rog pe Dumnezeu să îndrepteze pe toți spre cele de folos:

Mai mic și plecat al tuturor

(Va urma.)

Logofet Mateiu Voileanu.

sau 14 August, așa dar după visita ce o va face împăratul german la curtea din Anglia. Efectul întâlnirii ambilor monarhi se așteaptă să fie foarte puternic în situațiunea politică și din aceea impregiurare, că monarhul german va fi invitat ca un distins oșpe și intim amic să ia parte la vîneturile, ce se vor aranja în Moravia.

După această întâlnire va urmă întâlnirea țaru lui cu împăratul german, ca răspuns la visita, ce i o a făcut acesta la Petersburg. Întâlnirea acesta după scirile de până acum va fi cu 15 zile mai târziu, după ce monarhul nostru se va fi întors din Berlin, ăr locul de întâlnire e tot cel proiectat mai de mult adecă în Moravia.

Țarul va fi însoțit până în Danemarca de regele acestei țări, care va asista la sîrbarea cununiei marelui principe Paul în Petropole. Se așteaptă cu mare încordare și rezultatul acestei visite mai vîrtos, că presa europeană comentază toastul țarului în onora principelui de Muntenegru ca ostil Germaniei, și că presa rusă însăși susține aceste afirmațiuni, motivându-le cu argumente și mai puternice decât chiar presa germană.

Sinodul eparchial din Caransebeș.

În ședința I după ce se face deschiderea prin Preacuv. Sa dl protosinel Filaret Musta, președintele sinodului, fiind scaunul episcopesc vacant, se prezintă mai multe esebite, ce se dau comisiunilor competente.

În ședința II-a de asemenea se prezintă mai multe esebite, apoi se pune la ordinea zilei raportul comisiunei bisericesci și la propunerea comisiunei,

Sinodul ia la cunoștință raportul general al consistoriului diecesan ca senat strîns bisericesc și decide totodată:

a) referitoriu la scădemîntul populațiunii din protopresbiteratul Bisericii-Albe de 3991 suflete, al Mehadiiei 214, al Oraviței cu 865 și Verșetului cu 60 adecă în total cu 5130 de suflete, care scădemînt din conspectul general se vede a fi neesact și nu este prin nimica lămurit și fiindcă sinodul din anul trecut sub Nr. 60 alinea a) încă a cerut deslușiri în această privință: sinodul și de astădată avisază consistoriul diecesan, ca astfel de mișcări ale populațiunii referitoare la scădemînt să fie în destul clarificate și în acest cas cu atât mai vîrtos, deosece scădemîntul populațiunii este indirectă și neexplicabilă contradicere cu crescîmîntul arătat în nasceri și de asemenea cu considerabilul crescîmînt indicat în case, respective familii;

b) în privința concubinatelor, cari s'au înmulțit în anul 1888 față de 1887 cu 519 de părechi și acum a crescut la suma îngrijitoare de 5088 părechi: sinodul eparchial decide, că preoții, făcînd relațiunile lor către protopresbiterii în fiecare cas să lămurască și cauzele concubinatelor, ără protopresbiterii să întreprindă pașii de lipsă la forurile administrative și despre această se relaționeze consistoriului diecesan; totodată cauza acesta nu numai Congresului național-bisericesc să se arete spre competență pertractare, ci a arătă stările aceste abnorme și respectivelor oficii comitatense cu învoarea atențiunii la multele încurcături familiare, ce se nasc din astfel de referințe nelegale;

c) cu privire la trecerile arătate dela o confesiune la alta sinodul eparchial reînvoese decisul seu din anul 1888 Nr. 70 alinea 6;

d) în cauza numirei colective de parochi și administratori parochiali, nefind din destul cunoscut numărul parochiilor, și administratorilor parochiali așadar în viitoriu să se arete sinodului eparchial numărul parochiilor și cel al administratorilor parochiali;

e) cu privire la intrarea în viață a arondărei protopresbiteratelor și întregirii celor 2 tracte vacante: sinodul eparchial avisază consistoriul diecesan, că după trecerea sedisvacanței să îngrijască de a satisface hotărîrilor congruale.

În ședința a III-a se desbate proiectul de buget al consistoriului eparchial și se statorește preste tot ca erogate suma de 32,209 fl. 18 cr.

În ședința a IV-a se continuă cu desbaterea asupra bugetului și ca intrate se statorește suma de 32,768 fl. 90 cr., apoi în legătură cu bugetul:

a) La propunerea comisiunei sinodul cu privire la reducerea anticipațiunii din convenția episcopescă dela 6306 fl. 23 cr. v. a. la 4000 fl. cuprinsă în pozițiunea 5-a a venitelor din bugetul diecesan: Sinodul află această reducere întemeiată pe esperința, că din convențiunea episcopescă au încurs anualmînt circa 4000 fl. v. a. fiindcă convențiune episcopescă e o dotațiune personală a episcopului și dreptul de a încasă e dreptul lui ără sinodul numai din înlesnire a anticipat episcopului suma pusă în buget fără a strămută natura și modul de încasare al convenției, deci sinodul present, luând în acest înțeles decisul sinodului eparchial, din 1881 Nr. 109 induce în bugetul seu 4000 fl. v. a. ca anticipațiune pentru arhieru, îndreptățind epitropia diecesei a solvi în rate lunare arhierului această sumă și făcînd în numele episcopului încasarea convențiunii, și dispune totodată ca din suma încursă să detrage mai nainte anticipațiunea de 4000 fl. v. a., — ăr ce va încurge din convențiunea episcopescă pe 1890 mai mult de 4000 fl. o va predă

archiereului, în fine suma ce va încurge din convenția restantă dela 1882 inclusive 1889 va aședa-o în cassa diecesană pentru deplătirea datoriei de 8749 fl. 99 1/2 cr. v. a. făcută la fondul general administrativ;

b) referitoriu la ajutoriul de stat de sub pozițiunea 8 a venitelor din bugetul diecesan deputatul Vincențiu Babeș, accentuând, că ajutoriul de stat s'a micșorat dela 10.000 fl. de odinioară la 8550 fl. propune și sinodul decide:

Vădînd cu întristare, că de câți-va ani încôce, suma subvențiunei de stat, de care s'a împărțit diecesa noastră cu anuali 10.000 fl. din rubrica bugetului țării sub titlul „pentru scopurile bisericești gr. or.” succesivmînt ni se scade, încât a ajuns deja la suma redusă de 8550 fl. fără a ni se esplica cauza acestei reduceri; considerînd că acest ajutoriul de stat la noi întreg a fost elocut în buget pentru scopurile de administrare și cultură bisericească, prin ce mult se înlesnia și înainta viața bisericească, precînd prin detrageri ni se aduce mare împedecare în desvoltarea activității bisericesci, atât de necesară și salutară pentru popor și stat:

Venerabilul consistoriu să fie însărcinat a se pune în raport cu Ven. Consistoriul din Arad spre acel scop, ca să afle, dacă se fac asemenea reduceri și pentru aceea diecesă, și dacă de acolo s'a întreprins ceva pași pentru împedecarea acelor reducățiuni și cu ce rezultat? apoi la cas dacă din aceea parte nu s'ar fi făcut nici o încercare spre împedecarea reducăunilor și dacă necesitatea s'ar simți ca și la noi să propună o pășire solidară la înaltul guvern și eventual la Maiestatea Sa, ăr dacă în solidaritate nu s'ar puté, atunci al nostru consistoriu singur să întreprindă îndigitata cale petițională.

Presidiul pune la ordinea zilei raportul comisiunei speciale.

Raportorul acestei comisiuni deputatul Constantin Radulescu, dînd cetire raportului consistoriului diecesan și decisului sinodului electoral din 26 Martiu 7 Aprile 1889, prin care s'a transpus sinodului ordinariu present inventariul după decedatul episcop Ioan Popasu spre deliberare, la propunerea comisiunei:

Sinodul diecesan considerînd, că din inventariu nu se vede, că fondul instruct diecesan ar fi conscriș după ore care însemnare, din carea se se vadă, că fondul instruct cum s'a întemeiat, considerînd că: de după starea inventariului afară de fondul instruct lăsămîntul decedatului episcop pus cu suma 1200 fl. v. a. activ apare foarte manc.

Dar și altcum considerînd, că este reclam public, cum-că cu ocaziunea faceri inventariului s'ar fi comis iregularități prin lăsări afară a unor obiecte, care altcum se țin de lăsămînt, decide ca inventariul să se dea consistoriului respective senatului epitropesc cu îndrumarea ca cu atragerea și a fiscalului consistoriului să întregescă inventariul cu totă posibila esacitate, și astfel inventariul întregit să-l substituie procesimul sinod eparchial.

Tot raportorul comisiunei speciale, dînd cetire scrisorii înalt Preasăntitului episcop al Aradului Ioan Meșian ca vicepreședintele delegațiunei congruale, prin care încunoscînteză sinodul eparchial al Caransebeșului despre starea cauzelor comunelor micste respective a despărțirii românilor decătră sîrbi.

Sinodul ia această încunoscîntare la cunoștință.

Comisiunea scolară raportază asupra raportului consistoriului ca senat scolaru, și la propunerea comisiunei:

Sinodul din considerare, că raportul general și conspectele alăturate cuprind în sine întregirile îndigitate de sinodele eparchiali anteriori, afară de arătarea despre starea reuniunei învățătorilor din diecesa îndigitată de sinodul eparchial din anul trecut sub Nr. 74 al protocolului, așa raportul general se ia la cunoștință dar cu următoarele inviațiuni:

a) în viitoriu să se arete, că în cari protopresbiterate s'au constatat mai bun sporu și rezultat mai bun în învățămîntul școlilor populare;

b) în cari protopresbiterate au fost mai bine inspecționate școlile confesionale de protopresbiteri ca inspectori scolari districtuali;

c) să se facă amintire și de grădinile de pomărit scolare.

Convocare.

Despărțemîntul al II-lea al „Asociațiunei transilvane pentru literatura și cultura poporului român” în sensul concludului, adus în ședința comitetului dela 3 Iuniu a. c. și va țină adunarea sa generală din acest an în Făgăraș la 5 Iuliu st. n. a. c. în sala hotelului Lauritsch la 11 ore a. m. Deci toți membrii din acest despărțemînt, precum și toți amicii literaturii poporului român sunt invitați cu totă onorea a participa la această adunare, spre a ne consulta între altele despre primirea cu demnitate a Asociațiunei transilvane în mijlocul nostru.

Programa se va distribui în ziua adunării. Cu această ocaziune rogăm pre toți P. T. domni, cari au primit apelul nostru dela 26 Ianuariu a. c. ca să ne trimită contribuiriile colectate până acum nesmintit până în 5 Iuliu st. n., apoi continuându-se colectarea mai departe în bani ori alte obiecte de valoare, rezultatul final să nise facă cunoscut pre-

lângă remiterea listelor cel mult până în 15 August st. n. a. c.

Comitetul despărțemîntului al II-lea Făgăraș, 3 Iuniu 1889.

Basilii Rațiu
preș.

Nicolae Cosgaria
cassariu.

Iuliu Dan
actuariu.

Din încrederea și în urma unei conțelegeri prealabile, avute la 10/22 Aprile a. c., cu înțelighința română din Hațeg, subscrisul îmi iau voe pentru constituirea comitetului cercual al despărțemîntului V al „Asociațiunei transilvane” etc. din ținutul Hațegului, a convocă adunarea generală pe 24 Iuniu, st. n. a. c. la 3 ore după amîdi în sala școlii granițaresci din Hațeg, la care P. T. membri ai asociațiunei transilvane din acest ținut și înțrîga înțelighință și fruntașii poporului român sunt invitați a participa în număr cât mai mare.

Hațeg, la 31 Maiu, 1889.

Ioan Rațiu.

Varietăți.

* (Dela Curte.) Din Viena se scrie: Doliul de curte a fost din nou prelungit prin dispozițiunea Maj. Sale și se va purtă de membrii curții până în 4 August. — Cununia archiducesei Valeria va fi în anul viitoriu în luna lui Maiu. — Maj. Sa împărătesa regina va petrece în Lainz până la mijlocul lui Iuniu, apoi va plecă cu archiducesa Valeria la Ischl.

* (Museul archiducelui Rudolf.) Intendantul museului, consilierul de curte Hauer, e însărcinat a împărți înțrîga colecțiune botanică și zoologică a archiducelui Rudolf la diferite institute de învățămînt.

* (Procese de presă.) „Luminătoriu” scrie: Organul maghiar guvernamental din loc „Délmagyarország”, în Nrl. seu din 31 Maiu aduse scirea „că contra dlui Ioan V. Barcian, locuitoriu, publicist în Timișoara, acusat de procurorul de stat pentru doi articoli apăruiți în „Luminătoriu” pertractarea înaintea curții cu jurați din Arad s'a statorit pe ziua de 31 Iuliu 1889 nou; pertractarea va fi tare înțeresantă”.

La redacțiunea „Luminătorului” până acuma n'a sosit încă nici o încunoscîntare oficială; ci scirea de mai sus ni se mai confirmă prin unele rînduri primite din Arad.

— Procesul de presă contra dlui general Traian Doda, scrie tot același organ patriotic din 2 Iuniu a. c. nou „se va pertractă din nou înaintea juriului de presă din Arad. Procedura și sentința primă fură nimicite de Curia reg. din Bpesta. Actele au sosit deja la tribunalul din Arad, care va statorî diua pentru noua pertractare a procesului de presă, aplicînd eventual astă dată chiar și aducerea cu forța a acusatului înaintea curții cu jurați”.

* (Ajutoriu.) Comisiunea economică a ett. Sibiu face cunoscut, că comitetul municipal a votat, ăr înaltul ministru a aprobat subvențiunea de 300 fl., destinată pentru a fi împărțită reuniunile și societățile agricole din cott. Sibiu pentru a-și procură unelte agricole și economice. Reuniunile și societățile, cari reflectază la ajutoriu au a-și asterne cere-rile până la 20 Iuliu a. c. n.

* (Esamen.) Ni se comunică, că esamenul în Bucerdea-vinósă, una dintre cele mai bune comune de ale noastre din protopresbiteratul Albeilulei s'a ținut Joi la 18/30 a l. c., la care a participat mai mulți onorațorii din comunele vecine, preoți și mireni, dar, — ce nouă mai că nu ne vine să credem, ni se comunică, — că esamenul a fost ținut în biserica greco-catolică sub conducerea dlui protopresbiter concernent, și că d-nul Grigoriu Mezey un fruntaș al bisericei noastre din protopopiatul Albeilulei, vrînd să pună o întrebare unui elev, a fost oprit a pune întrebări. Deși n'avem îndoelă în ce privesce persóna, care ne face aceste comunicări, ne vine greu să credem atăta netact și într'o privință și într'alta.

* (Din România.) Maj. Sa regele a primit din partea M. S. împăratului Alecsandru III-lea al Rusiei o scrisore de felicitare, drept răspuns la notificarea, ce i s'a făcut de către suveranul României, că principele Ferdinand, nepot al Maj. Sale regelui a fost desemnat, conf. art. 83 al constituțiunei ca mostenitoriu presumpțiv al coróniei și a primit titlul de Alteță regală, principe al României. Scrisoarea o a remis reprezentantul guvernului rus, dl Hitrowo. — Senatul român a inmanuat Alteții Sale principelui mostenitoriu adresa, prin care i face cunoscut că a fost înscris în lista camerei ca primul senator prin unanimitate de voturi. — Alteța Sa va plecă în curînd, ca să asiste la nunta fratelui seu. — Tatăl mostenitorului de tron va fi numit comandant de onore al corpului doi de armată. — Senatul a votat creditul de 15 milioane franci pentru fortificațiuni. — Dl Ioan Brătianu va edă o broșură, în care va apară activitatea regimului seu de 12 ani și va clarifică mo-

tivele, ce l'a indemnat a se retrage dela guvern. — Comisiunea dunărenă va pregăti un memorandum despre toate lucrările de regulare făcute din 1873 până la 1886. — Camera a respins votul de blam pentru ministrul Vernescu cu 77 contra 65 voturi și a prelungit convențiunea vamală cu Franța.

* Deputațiunile regnicolare ungaro-croate au aplanat toate chestiunile de diferență între Ungaria și Croația și astfel lucrările sunt terminate. Referenții Max Falk și Miskatovich au și prezentat proiectele ședinții plenare comune.

* (Congresul socialistilor.) Socialistii intenționează a ține un congres general internațional și anume în Paris. Terminul e designat la mijlocul lunii lui Iuliu. Pe lângă convocatorii francezi apeleurile le-au subscris toți deputații socialisti din parlamentul german și peste 35 de socialisti din Austria.

* (Gimnastică cehică la expoziția din Paris.) Membrii societății „Socol” au făcut mari pregătiri pentru a lua parte la sărbătorile din Paris. Autoritățile polițienesci le a interzis însă a lua parte ca reuniune și nici dela ministrul Taaffe n'au putut căpăta permisiune. De planul lor însă s'au lăsat, Mercuri au plecat 140 membrii sub conducerea Dr. Podlipny. La plecare poporul ceh izbucni în strigăte de „slava” la adresa Franciei. Conducătorul i-a asigurat, că cehii vor fi bine primiți în Paris, căci francesii sunt convingși de simpatia poporului ceh.

* (Esposiția din Paris.) Din Brașov va pleca în luna lui August un tren separat la expoziția din Paris. Escursiunea o arangiază „Reuniunea de comerț și industrie din Brașov.” Cei-ce vor să ia parte au se grăbescă cu prenotările, cari se fac în cancelaria numitei reuniuni.

* (Tariful pe zone.) Prețurile pe zona întâiu vor fi următoarele pentru trenul de persoane: I cl. 50 cr.; a II-a 40 cr.; a III-a 20 cr.; trenul accelerat clasa I 70 cr.; a II-a 55 cr.; a III-a 35 cr. În zonele cele mai depărtate prețul e următorul pentru trenul de persoane: clasa I 8 fl.; a II-a 6 fl. 20 cr.; a III-a 4 fl.; pentru trenul accelerat: clasa I 9 fl. 60 cr.; a II-a 7 fl.; a III-a 4 fl. 80 cr.

* (Sentințe folositoare.) O bătrânețe fericită este fructul unei tinerețe înțelepte. — În năcas avem lipsă de curagiu, ăr în fericire de cumpăt. — Trândăvia și comoditatea sunt prevestitorii sărăciei. — Dacă voesci pace, nu vorbi nici odată despre cei absenți decât de bine. — Trei lucruri sunt mai grele: a ține secretul, a ști trebuință bine timpul și a ști suferi clevețirile. — Vorbesce puțin și judecă drept, dacă voesci să afli creșământ.

* (Un duel sângeros.) Intr'o căsarmă de husari de lângă Viena s'a făcut dăilele aceste un duel dintre cele mai sângeroase între doi oficeri: principele Schwarzenberg, locotenent, și între sub locotenentul baron Gerstel. Condițiile au fost sabie până-ce unul din duelanți va căde. La prima reprisă Gerstel primi o lovitură de sabie la mână. La a doua și a treia însă principele fu rănit deasupra ochiului și la umăr. Duelul trebuia să se termine. El însă declară, că mai poate lupta, și astfel el se loviră din nou. Principele primi acum o lovitură de sabie dela ureche și până la bărbie, întreaga față îi fu sfâșiată. Prin această duelul se termină. Cu toate că primise așa răni grave, principele a rămas foarte vesel. Causa duelului a fost o certă la alergările de cai.

* (Un arbore furios.) Acest arbore crește în Virginia, Revada. El e de loc din Australia și e de o nalțime de 8 picior. Acest arbore are toate însușirile plantelor numite „solare” și anume: își trage frunzele, când soarele apune, și și mișcă într'un mod neliniștit frunzele, când îi atinge crengile. Dacă îl răsadesci într'un ghiveciu mai mare, atunci frunzele se sburlesc în toate direcțiunile, ca perii de cōda unei pisici sălbatic. Acesta ține mai bine de o oră, apoi el își recapătă liniștea de mai nainte.

* (Emigrări.) Emigarea în mare a populațiunei la America a pus pe gânduri chiar și pe ocărmi torii țerei, încât au început a întrebuiță forța spre a împedece acest trist fenomen. În comitatul Zemplin din nordul Ungariei a intrat în vigōre o ordinațiune, în puterea căreia nimenui nu-i mai e permis a emigră, dacă nu și-a făcut datorințele cetățenesci. Celce ar cuteză a călca această dispozițiune și va fi prins și nu va avea nici pașaport se pedepsesce cu 2—50 fl.

Cultivarea grădinelor de pomărit.

Precum într'alte în urma timpilor vitrigi suntem cei rămași înapoia altor poporă, așa suntem rămași și în cele economice și în privința grădinăritului, cu excepțiunea acelor locuri și ținuturi, unde din timpuri vechi au influențat asupra acestui ram de economie la o parte din poporul nostru școlile granițeresci române cu limba de propunere atunci cea germană.

Mi-au rămas încă ca o suveniră acei ani din frageda mea copilărie, când la școlă granițerescă din comuna mea natală învățam despre cultura pomilor

și grădinărit în limba germană. Înțelegeam de bună seamă puțin din ceea-ce învățam teoretice, dară pentru aceea eram recompensat prin prelegerile practice și intuitive, ce le primeam din partea învățătorului nostru în grădina școlară, în timpuri acomodate grădinăritului; învățam cum și în ce timp să samănă, se plantază și se nobilizează pomii.

Prelângă aceea avea ocaziune a vedea rezultatele lucrului nostru în totă ziua, fiind-că grădina de pomărit era lângă edificiul școlii, era bine închisă, învățătorii avea în îndemână toate aparatele necesarii la lucrul grădinei; ără el era denumit definitiv și stabilit în același loc pe întreaga sa viață.

Și acestea erau toate așa, fiind-că superiorii comandau și subalternii executau fără a avea drept a discuta asupra obiectului de executat cele comdate, va să zică era absolutismul în totă flōrea.

Am amintit cu scop acel timp al absolutismului pentru-că și absolutul și are parte la absolutismul.

Causa cea mai ponderosă pentru-că pe acest teren nu se realizează rezultatul dorit este numărul cel relativ mic al învățătorilor definitivi, față cu numărul total al învățătorilor noștri.

Din raportul P. V. Consistoriu ca senat școlar se vede, că în 437 comune biserieesci sunt grădini școlare, dintre cari numai 258 sunt cultivate. Dacă comparăm partea această a raportului cu aceea parte unde se arată, că în întreaga archidieceasă avem numai 371 învățători definitivi, aflăm cauza arătată de mine mai sus destul de clarificată, aflăm mai departe și cauza din care cei 450 elevi eșiți din institutul nostru cu cunoscințele economice necesarii nu arată rezultatele, ce le așteptăm în privința grădinăritului. Afară de aceea putem afirma cu totă posivitatea, că în numărul de 371 de învățătorii definitivi, deși nu toți, dară partea cea mai mare sunt acei învățători bătrâni, cari sunt instituiți nainte de crearea St. organic, cari toți mai fără excepțiune sunt întăriți definitiv, și nici decum, sau foarte puțini de aceia, cari au eșit din institutul nostru dela întemeierea cate trei pentru științele economice.

Prin instituirea de învățători provisorii pe câte un an, nu numai grădinăritul stagnează, dară și cealaltă parte a învățământului; căci precând învățătorul într'un an școlar abia 'și pōte pune la cale pe elevii sei, îi pōte cunoște ca să scie tractă cu ei după firea lor; părăsesce școlă ca să vină altul, care trebuie să facă același început ca și antecesorul seu, și așa elevii sunt continuu un mijloc de experimentare al învățătorilor. Aceiași se întâmplă și cu grădinile de pomărit.

Ce folos că într'un an e la o școlă un învățător cu cunoscință din grădinărit? el la începutul anului școlar, care de regulă se începe cu 1 Octobrie are să se lupte cu lipsirile școlare și cu alte neajunsuri, și dacă grădina nu există sau și existând nu este de ajuns adiestrată, ca să se pōtă începe cultivarea ei la timp, vine erna, când aceea nu se mai pōte face; primăvera abia pōte face un ne însemnat început, și prin luna lui Maiu face esamenul, și părăsesce pentru totdeuna aceea comună, și prin urmare și grădina școlară, care tocmai în timpul feriiilor de vară ar avea lipsă de îngrijirea lui.

Altfel ar stă lucrul cu învățătorul definitiv, el este în tot timpul aci, o îngrijesce, o sapă, o plivesce, și cea ce nu ia succes în anul prim, pune la cale și împlinesce în anul următoriu și așa mai departe.

O parte din tinerii eșiți din institutul nostru cu pregătirile recerute devin ca preoți; rar se întâmplă ca el să fie fericit a avea un învățătoriu cu aceea și cunoscințe din grădinărit; dacă nu preotul face toate pentru grădina școlară, arată, pune la cale pe învățătorul, dară dacă acesta este dintre cei bătrâni, cari dela întemeierea fondului de pensiuni tot pensiune visedă, nu numai pentru cultivarea grădinei școlare nu-l pōte face accesibil, dară nici grădina lui proprie nu-l pōte face să și o cultiveze în mod rațional. Apoi aceea încă nu se pōte pretinde dela un preot ca el pentru totdeuna să propună și să conducă grădinăritul în locul învățătorului seu, pe când el încă și are ocupațiunile sale și grigia pentru subsistența proprie.

Aș pute areta mai multe exemple din mărșina mea esperință despre astfel de învățători; tot așa aș pute areta și aceea, că un învățătoriu eșit de curând din institutul nostru, în 4 ani școlari a fost în 4 comune ca învățătoriu, dintre cari în nici una n'a făcut nimica pentru grădina școlară.

Altă piedecă contra progresului față cu cultivarea grădinilor școlare mai este designarea și închiderea unui atare loc.

S'a întâmplat în multe locuri ca reprezentanța comună numai ca să se plătescă, a dat un loc pentru grădina școlară departe de școlă ca de 1 oră, care consumă învățătorului mult timp, care este în detrimentul învățământului. Reprezentanta bisericăscă tot din acel motiv o au acceptat — mai departe este trēba învățătorului, și a preotului, vedă — vor cum vor duce lucrul la îndeplinire.

Vine acum partea cea mai grea, închiderea grădinei școlare și chiar și procurarea uneltelor de lipsă pentru cultivarea ei.

Pe lângă toate îndemnurile și opintirile superiorilor noștri bisericesci avem încă și astăzi multe cimiterii bisericesci neînchise? Acele locuri, unde sunt depuse osămintele scumpilor noștri decedați sunt espuse călcării și vătămării dobitocelor. Acele locuri sfinte, pe care germanul le numesce „șarina lui Ddeu” stau încă, aș pute zice în întreaga archidieceasă cu țecile deschise, pentru că în comitetele parochiali sunt astfel de omeni, cari n'au ajuns până a cunoște și a se prețui pe sine și instituțiunile noastre bisericesci.

În multe parochii comitetele parochiali sunt o adevărată calamitate pentru biserică și școlă, care nunumai nu lucră nimica pentru aceea, dară împedecă și pe aceia, cari ar vrea și scī ce să lucreze.

Dacă ne place constituțiunea în biserică, ba că este și de lipsă pentru conservarea autonomiei biserice — atunci să nu ne mirăm, că trebile nu merg pe cum dorim. Într'un felu rezonază aceea, cari judecă lucrurile numai din rapōrte; intraltfelu aceea, cari cunosc poporul din atingerea cu el în toate dăilele.

Trebuie să avem paciință, să nu precipităm lucrurile, căci în multe comune avem încă învățători, cari nu numai în grădinărit nu se pricep, dară nici intralte nu corēspund pe deplin.

Acăsta împregiurare 'mi aduce aminte aceea parte din raportul P. V. Consistoriu, în care se arată starea culturală a poporului nostru în archidieceasă, care este abia 18-98% a întregului. În numărul acelor sunt cuprinși și aceia, care știu numai ceti și serie, dela aceste desterități până la cultură mai este un pas gigantic.

Este drēptă și prea justă pretensiunea aceea ca tinerii din institutul nostru dela introducerea studiilor economice la acela, să nu și îngrope cunoscințele câștigate acolo, ci să le propage la cei ce au trebuință de ele, și eu cred, că ori-ce om acseu de chemarea sa o va face acăsta, ba știu și aceea, că mulți preoți și învățători — fără ca să fi studiat științele economice, — prin lectură privată ș'au însușit cât de bine aceea și le propagă cu succes în comunele lor.

Eu aș dori înainte de toate învățători cualificați deocamdată și fără cunoscințe economice, căci un individ altfelu cualificat nu va întrelasă nici o ocaziune de a se perfecționa și în științele acelea. Acea o face numai un ignorant, și de acestia avem prea mulți mai cu seamă între învățătorii bătrâni instituiți nainte de anul 1869. Acestia simțindu-se siguri în oficiile lor, mulțamiți cu salarele lor pe lângă puținele cunoscințe și puținul timp ce l'au petrecut în școlă — nu și dau nici cea mai mică silință a și lărgi cercul cunoscințelor, știind prea bine, că între împregiurările actuali numai cu greu se pot amovă din postul lor pe cale disciplinară, și în cațul cel mai rău va trebui să-i pensionăm, dacă vrem a ne scăpa de ei.

Având odată statul învățătoresc cualificat, vom avea, deși numai cam târziu, omeni cunoscători de carte, eșiți din școlile noastre, cu cari vom pute să facem mai mult pentru școlă, decât astăzi, când membrii comitetului parochial dela 1—10 nu știu nici ceti și scrie.

Cunoscințele din grădinărit, cași desterități în lucrul de mână și le pot însuși învățătorii prin prelegeri ținute în reuniunile învățătoresci, pe care le vor cercetă cu mai mult zel ca până acum, ascundându și defectele și justificându și neparticiparea la aceea, tot numai cu lipsa și micimea salariului cu atât mai mult, cu cât vedem, că sinodele protopresbiterale mai preste tot arată un viu interes, năsuindu-se cu toate puterile pentru lățirea acelor cunoscințe între învățătorii din singuraticile tracte protopresbiterale.

B.

Colectă

pentru nenorociții prin foc în comuna Ernea-săsescă
(Urmare din Nr. 56.)

Au mai contribuit:

1. P. O. D. protopresbiter și prof. sem. Ioan Popescu	1 fl. —
2. Preast. D. avocat Ioan de Prada	1 fl. —
Suma	2 fl. —
Până acum cu totul 138 fl. —	

Bursa de Viena și Pesta.

Din 6 Iunie 1889.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Galion	5.63	5.63
Napoleon	9.46 1/2	9.43
100 marce nemțesci	58.17 1/2	58 15
London (poliță pe de trei luni)	119.—	119.—

Nr. 131/889.

[78] 1—2

CONCURS.

În conferință cu conculsul de dto 17 Aprile a. c. Nr. 109 pt. prot. 34. comitetul Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român primind dela Onorata Direcțiune a institutului de credit și economii „Albina” suma de 500 fl. v. a. votată de adunarea acționarilor numitului institut dela 29 Martiu a. c. cu scopul creării de 10 stipendii à 50 fl. v. a. pe anul scolaru 1889/90 pentru acele copile de părinți mai săraci, care vor fi primite în internatul institutului Asociațiunei, pentru conferirea acestor stipendii prin acesta se escrie concurs.

Cererile au a se înaintă comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român până în 1 August 1889 n. Cererile intrate mai târziu nu se vor considera.

La cereri se se accludă următoarele documente:

- a) carte de botez în original sau în copie legalizată;
- b) testimoniu scolastic de pe semestrul II al anului scolar 1888/9;
- c) atestat despre condițiunea și starea materială a părinților.

Din ședința comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiu la 1-a Iunie, 1889.

G. Barițiu,
president.

Dr. I. Crișian,
secretariu II.

Nr. 281

[74] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a din Alun cu filiile Bunila și Vadul-Dobrei, în protopresbiteratul Hațegului se escrie prin această concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Simbria preoțască (adăul) dela 200 familii à 60 cr.—120 fl.
2. Venitele stolari satorite în ședința sinodului parochial extraordinariu ținută la 9 Octobrie 1888, cari compute dau suma de 130 fl. — La olaltă 350 fl.

Doritorii de a reflectă la acest post au a-și așterne petițiunile lor, la subscrisul oficiu protopresbiteral instruite conform prescrierilor din „Statutul org.” și regulamentului pentru parochii, până la termenul sus indicat.

Hațeg, la 12 Maiu, 1889.

Oficiul protopresbiteral gréco-oriental al tractului Hațeg.

In conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Rațiu,
protopresbiter.

Nr. 495

[73] 2—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului vacant de paroch în parochia de clasa a III-a Muncel cu filia Fălcușa se escrie prin această a doua oră concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest sunt:

I. În materia Muncel.

1. Porțiune canonică, constatătoare din 3 jug. 1014 □° grădină (în-travilan) plantată întrăgă cu pomi, — 6 jug. 1299 □° agrii, 11 jug. 1096 □° liveci și 544 □° pășune.
3. Stolele usitate.
2. Câte o di de lucru cu palma dela 30 case.

4. Molitvă la Botezul și Invierea Domnului câte 10 cr., ér la Nascerea Domnului câte o cupă de fasole dela fie-care casă.

5. Alte remunerațiuni împreunate cu serviciul intern și estern bisericesc.

II. În filia Fălcușa:

1. Dela 50 case câte o ferdela mare (20 cupe) de cucuruz sfârmat.

2. Tot dela atâtea case câte 2 zile de lucru cu palma.

3. Stolele usitate, cari atât în filia, cât și în materă se pot afla dela subsemnatul oficiu protopresbiteral.

4. Pentru molitvă la Botezul și Invierea Domnului câte 10 cr., ér la Nascerea Domnului câte o cupă de fasole dela fie care casă.

5. Remunerațiunile îndatinate pentru serviciile interne și externe bisericesci.

Tote aceste venit din materă și filia dau un venit anual sigur de 250 fl.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a-și substerne petițiunile concursuali instruite conform prescrierilor statutului organic și a regulamentului pentru parochii la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Deeș, 8 Maiu, 1889.

Oficiul protopresbiteral al tractului gr. or. Deeș în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Teodor Herman,
protopresbiter.

Sz. 1885 polg.

[75] 2—3

Hrdetmény.

A kövesdi általános határtagositási ügyben az elömmunkálatok megkezdésére u. m. képviselőt rendezése, mérnök választás és a költség előirányzat elkészítése végett a határnapot **f. évi június hó 25-án d. e. 8 órára** tüzöm ki Kövesd községébe a községi iroda helyiségébe, a melyhez összes érdekeltek hirdetményileg azon figyelmeztetéssel hívom meg, miszerint egyik, vagy másik meg nem jelenése a tárgyalás folyamat megakadályozni nem fogná.

Erzsébetvárosban 1889 május 27-én.

Kelemen, eljáró bíró.

Picături de stomach Mariazeller,

care lucră de minune în contra tuturor boalelor de stomach.

Schutzmarke.

Neasemănat mai bune, ca ori cari altele, pentru lipsa de apetit, și slăbiciunea stomacului, respirație, vânturi, răgăeli acre, colică, catar de stomach, acereală, formarea de peatră, producerea de prea multă flegmă, galbinare, greață și vărsături, (vomări), durere de cap (în cazul când provine dela stomach), convulsii de stomach, constipațiune sau incuere, încălcarea stomacului cu mâncări și beuturi, limbrici, splină, ficat, și hemoroidi. Pretul unei sticle dimpreună cu manuducerea la întrebuintarea lor 40 cr., o sticlă dublă 70 cr. [1907] 29—52

Espositul-Central prin farmacistul Carl Brady, Kremsier (Moravia).

Picături de stomach Mariazeller nu sunt un arcan. Părțile constitutive sunt arătate la fie care sticlă pe explicarea la întrebuintarea lor. Veritabile se pot căpăta mai în toate farmaciile.

Avis! Picături veritabile de stomach Mariazeller, se falsifică și imitează în multe părți. Ca semn al veritabilității, are să se ia totdeauna. embalgia cu care se învâlește sticla, și care e roșie și în partea de deasupra provădută cu marca fabricii, având pe lângă aceasta de a se mai observa, ca explicarea la întrebuintarea lor, care se află la fie care sticlă se fie imprimată în tipografia lui H. Gusek în Kremsier.

Veritabile se pot căpăta: Sibiu, farmacia Wilh. Morscher, farmacia Karl Müller, farmacia August Teutsch, farmacia Karl Herzberg. — Hațeg, farmacia Iosif Csonka. — Szász-Regen, farm. Emil Wermescher. — Orăștie, farmacia George Deak, farmacia Ios. Graffius, farmacia N. Vlad. — Avrig, farmacia Keserli. — Sătulung, farmacia Gustav Iekelius. — Alba-Iulia, farmacia Iul. Fröhlich. — Mediaș, farmacia Schuster. — Sas-Sebeș, farmacia Ludwig Binder, farmacia I. C. Reinhard. — Aiud, farmacia Em. Kovács. — Petroșeni, farmacia G. Gerbert. — Mercurea, farmacia Chr. Fr. Schimert. — Făgăraș, farmacia Pildner, farmacia Hermann. — Căhalm (Köhalom), farmacia Eduard Melas. — Sătulung Hoszufalu), farmacia Gustav Jekelius.

Nr. 250.

[72] 2—3

EDICT.

Ioan George Buzat din Fundata carele a părăsit cu necredință de mai bine de 7 ani pe legitima lui soție Safta G. Sbărnă din Șirnea, fără a i se scî locul ubicațiunea lui, se citéză prin acésta, ca în termen de 6 luni dela prima publicare a acestui edict, să se prezenteze înaintea subsemnatului oficiu, căci la din contră și în absența lui se va pertractă și decide procesul intentat de soția sa.

Zernești, 27 Aprile, 1889.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Branului.

Traian Mețian,
protopresbiter.

Sz. 243 plg.

[78] 1—3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék által ezennel közhirrre tétetik, hogy Oláh-Sályi község határának általános tagosítása megengedhetősége feletti tárgyalásra a határnap **1889 Julius 20-án délelőtt 10 órára** tüzettik ki Oláh-Sályi községébe, a melyre összes érdekeltek hirdetményileg oly figyelmeztetéssel idéztetnek meg, hogy a meg nem jelent felek úgy tekintetnek, mint a kik a tagosításba bele egyeznek és hogy a tagosítás megengedése iránti kérés első példányát a kir. törvényszéknél betekinthetik.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1889 Majus 27-én tartott üléséből.

Nagy Lajos,
elnök

Tatár,
jegyző.

Băile de basin și douche în institutul lui Habermann sunt deschise.

Conspectul despre tacse este espus în institutul de băi
În sezonul de vară până la 25 Septembre.

Băi de aburi pentru domni:

Mercurea și Dumineca dela 6 ore dimineața până la 12 ore a. m.

Băi de aburi pentru dōmne:

Mercurea dela 1/2 p. m. până la 7 ore sēra.

Băi de cădi:

Dumineca dela 6 ore dimineața până la 4 ore p. m.

în celelalte zile dela 6 ore dimineața până la 8 ore sēra.

[76] 2—3

IOSIF GAVORA.

Pentru lucru eminent și gust bun la espositiunea regnicolară din 1885 din Budapesta, distins cu medaila cea mare a espositiunii.

In Budapesta, strada Váci, Nr. 17.

Recomand obiectele ne-cesare pentru adjustarea bisericilor și capelelor cu cele ce sunt provădūt în abundanță pentru prețurile cele mai moderate, și lucrare cât se poate mai frumoș: Anume:

Odăjdii felon și altele după ritul greco-oriental

Prapori și stindarde pentru reuniuni.

Stindarde pentru pom-pieri, copii descolă, reuniuni industriale, reuniuni de cântări și reuniuni de înmormântare.

Primese repararea hainelor vechi precum și aurărirea și argintărirea pe lângă prețuri moderate.

Cusături cu aur argint și mătăsă și haine bisericesci, cusute cu fir de aur, argint și mătăsă.

Dantele bisericesci. Învêlitoare de prestol. Mărfuri bisericesci. Damaste etc.

Punctualitatea mi o pot adeveri prin mai multe snte de epistole de recunoscință.

[1972] 26—30

Cataloage de prețuri la dorință trimis libere de post-port.

Veritabila hârtie de țigări franceză le vrai Goudron

de Norwège

a lui Iosif Bardou et fils

în Pergenau și Paris este unica hârtie de țigări, care este înmuitată în extract de smochine norvegice (extractul de smochine e fără îndolă cel mai sănătos pentru laringe, berigată și plămâni) prin urmare unica hârtie de țigarete, ce o pōte folosi fumătorul fără a-i causa vre-o stricăciune sanitară. O mulțime de atestate dela medici și capacități industriale stau la dispozițiune.

60 medalii de aur, 16 diplome mari de onore, 20 diplome hors concours.

Se află în tōte neguțatoriile de galanterie de hârtie în Nürnberg, precum și în tōte traficele de tabac și țigări.

[71] 3—12